

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ HỒNG NGỌC

**VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM
TRONG DẠY HỌC MÔN NHỮNG NGUYÊN LÝ CƠ BẢN
CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN
Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN HÓA NGHỆ THUẬT VIỆT BẮC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ HỒNG NGỌC

**VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM
TRONG DẠY HỌC MÔN NHỮNG NGUYÊN LÝ CƠ BẢN
CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN
Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN HÓA NGHỆ THUẬT VIỆT BẮC**

Chuyên ngành: LL&PPDH Bộ môn Lý luận Chính trị

Mã số: 60.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. VŨ MINH TUYÊN

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn này do tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS.Vũ Minh Tuyên trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, trên cơ sở tiếp thu các tài liệu khoa học có liên quan đến đề tài. Các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2017

Tác giả

Nguyễn Thị Hồng Ngọc

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tác giả xin được bày tỏ lòng biết ơn, cảm ơn sâu sắc tới thầy giáo TS. Vũ Minh Tuyên đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ để luận văn được hoàn thành.

Đồng thời, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn Ban Chủ nhiệm Khoa Giáo dục chính trị, các thầy cô khoa Giáo dục chính trị - Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2017

Tác giả

Nguyễn Thị Hồng Ngọc

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ.....	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu của đề tài.....	4
5. Đóng góp của đề tài	4
6. Kết cấu của đề tài.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM TRONG DẠY HỌC MÔN NHỮNG NGUYÊN LÝ CƠ BẢN CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN Ở CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG	5
1.1. Lịch sử vấn đề nghiên cứu.....	5
1.2. Khái niệm nhóm và các hình thức chia nhóm	8
1.2.1. Khái niệm nhóm	8
1.2.2. Các hình thức chia nhóm.....	10
1.3. Phương pháp thảo luận nhóm.....	13
1.3.1. Khái niệm phương pháp thảo luận nhóm	13
1.3.2. Các hình thức thảo luận nhóm.....	14
1.3.3. Đặc trưng và yêu cầu của phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin	16
1.3.4. Sự cần thiết phải vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, chương III Chủ nghĩa duy vật lịch sử.....	22

1.4. Thực trạng vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác -Lênin chương III “Chủ nghĩa duy vật lịch sử” ở Trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc....	26
1.4.1. Khái quát về trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc	26
1.4.2. Tình hình dạy học và vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học chương III “Chủ nghĩa duy vật lịch sử” ở Trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc.....	28
1.4.3. Sự cần thiết phải đổi mới phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin ở Trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc	41
Kết luận chương 1.....	44
Chương 2. QUY TRÌNH VÀ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ VIỆC VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM TRONG DẠY HỌC MÔN NHỮNG NGUYÊN LÝ CƠ BẢN CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN HÓA NGHỆ THUẬT VIỆT BẮC	46
2.1. Quy trình vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong việc dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin ở Trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc	46
2.1.1. Quy trình thiết kế bài giảng theo phương pháp thảo luận nhóm.....	46
2.1.2. Quy trình thực hiện dạy học theo phương pháp thảo luận nhóm	50
2.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quá trình vận dụng phương pháp thảo luận nhóm trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin chương III Chủ nghĩa duy vật lịch sử ở Trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc	51
2.2.1. Nâng cao ý thức của sinh viên trong quá trình thảo luận nhóm.....	51
2.2.2. Đổi mới nhận thức của giảng viên về mục đích, yêu cầu và nội dung hoạt động thảo luận nhóm	53

2.2.3. Đổi mới hình thức tổ chức thảo luận nhóm.....	56
2.2.4. Đối với Trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc	57
Kết luận chương 2.....	58
Chương 3. THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN	
NHÓM TRONG DẠY HỌC MÔN NHỮNG NGUYÊN LÝ CƠ BẢN	
CỦA CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG VĂN	
HÓA NGHỆ THUẬT VIỆT BẮC	61
3.1. Kế hoạch thực nghiệm sư phạm	61
3.1.1. Mục đích thực nghiệm.....	61
3.1.2. Nội dung thực nghiệm	61
3.1.3. Nhiệm vụ thực nghiệm	61
3.1.4. Đối tượng thực nghiệm.....	62
3.1.5. Địa điểm và thời gian thực nghiệm	62
3.1.6. Giả thuyết thực nghiệm	62
3.1.7. Phương pháp thực nghiệm.....	63
3.2. Quá trình thực nghiệm sư phạm	63
3.2.1. Khảo sát trình độ đầu vào của lớp thực nghiệm và đối chứng	63
3.2.2. Thiết kế giáo án thực nghiệm	64
3.2.3. Tiến hành thực nghiệm	138
3.3. Kiểm tra, đánh giá sau thực nghiệm.....	138
3.3.1. Kết quả kiểm tra sau lần thực nghiệm lần thứ nhất.....	138
3.3.2. Kết quả kiểm tra sau lần thực nghiệm lần thứ hai.....	141
3.3.3. Phân tích kết quả trung cầu ý kiến điều tra dành cho lớp thực nghiệm.....	142
Kết luận chương 3.....	146
KẾT LUẬN.....	148
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	150

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

CSHT	: Cơ sở hạ tầng
GV	: Giảng viên
KTTT	: Kiến trúc thượng tầng
LLSX	: Lực lượng sản xuất
PPDH	: Phương pháp dạy học
PPTLN	: Phương pháp thảo luận nhóm
QHSX	: Quan hệ sản xuất
SV	: Sinh viên
VHNTVB	: Văn hóa nghệ thuật Việt Bắc

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng 1.1.	Đánh giá của giảng viên về tầm quan trọng của PPTLN trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin.....	29
Bảng 1.2.	Mức độ sử dụng PPTLN của giảng viên trong quá trình dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin.....	30
Bảng 1.3.	Đánh giá của giảng viên về mục đích của việc vận dụng PPTLN trong quá trình dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác -Lênin (câu hỏi có nhiều lựa chọn)	31
Bảng 1.4.	Phạm vi vận dụng PPTLN của giảng viên trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin	32
Bảng 1.5.	Kết quả tìm hiểu những khó khăn ảnh hưởng đến việc vận dụng PPTLN trong dạy học môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin (câu hỏi có nhiều lựa chọn)	32
Bảng 1.6.	Đánh giá về mức độ hiệu quả sử dụng phương pháp thảo luận nhóm...	34
Bảng 1.7.	Đánh giá của giảng viên về thái độ, ý thức của sinh viên trong tiết học vận dụng PPTLN	35
Bảng 1.8.	Kết quả nhận thức của sinh viên về đặc trưng của phương pháp thảo luận nhóm	36
Bảng 1.9.	Thái độ, ý thức của sinh viên đối với phương pháp thảo luận nhóm trong học tập môn Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin	37
Bảng 1.10.	Lựa chọn của sinh viên đối với các PPDH môn những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin	37
Bảng 1.11.	Mức độ chủ động, tích cực phát biểu xây dựng bài của sinh viên ...	38
Bảng 1.12.	Đánh giá của học sinh về hiệu quả tiết học sử dụng PPTLN so với các PPDH khác (câu hỏi có nhiều lựa chọn)	39
Bảng 1.13.	Kết quả tìm hiểu về những khó khăn mà sinh viên gặp phải trong giờ học có vận dụng PPTLN (câu hỏi có nhiều lựa chọn).....	39

Bảng 3.1.	Kết quả điểm kiểm tra kiến thức của hai lớp thực nghiệm và đối chứng	63
Bảng 3.2.	Kết quả lần 1 kiểm tra nội dung bài học của lớp thực nghiệm và lớp đối chứng.....	139
Bảng 3.3.	Kết quả kiểm tra lần 2 nội dung bài học	141
Bảng 3.3.	Mức độ hình thành kỹ năng sau tiết học sử dụng phương pháp thảo luận nhóm.....	142
Bảng 3.4.	Mức độ hứng thú của sinh viên lớp thực nghiệm trong tiết học có vận dụng PPTLN	143
Bảng 3.5.	Mức độ chủ động, tích cực phát biểu xây dựng bài của người học .	144
Bảng 3.6.	Mức độ hiệu quả học tập mà người học đạt được sau tiết học có sử dụng phương pháp thảo luận nhóm	145